

Vánalig og skeiv ráðgeving stór orsök til kreppuna!

Við vánaligari, skeivari ella ofta ongari ráðgeving eru skeivar avgerðir tiknar á flest øllum økjum í samfelagnum.

Hetta hevur ført til skeivar íløgur og at samfelagið hevur nýtt alla fjággjarorku sína fleiri ár fram í tíðina, so at skal núverandi støða broytast og samfelagsliga gongdin vendast, mugu tung tøk takast.

M.a. hetta sigur Ídnaðargrunnurin í ársfrágreiðing síni.

Nevndin vísir á, at tað verður neyðugt, at vinnulívið fær neyðuga rakstrarfígging, og menn annars ikki falla í fátt, men royna nýggjar leiðir og annars nýta vit og skil.

Herða frágreiðing og roknskapur er fyri tíðarskeiðið 1. januar til 31. desember 1989.

Føroya Ídnaðargrunnur er stovnaður sambært lógtingslóg frá 24. sept. 1970, við tí endamáli at veita lán til ídnaðar- og handverkarafyrirkur. Grunnurin verður sostat 20 ár komandi heyst. Stovnsfæ grunnsins er 4,5 mill. krónur, 2,5 mill. krónur úr landskassanum og 2 mill. krónur sum ríkisstuðningur.

Grunnurin er sjálvfíggiandi stovnur. Raksturinn av grunninum verður fjággjaður av rentumunin-

um millum tikin lán og veitt lán. Hesin rentumunur var við árslok 1,3. Grunnurin fær ikki almennan stuðul.

Eins og í 1988 hevur árið 1989 verið merkt av minkandi virksemin og veikari gjaldorku hjá føroyskum virkjum.

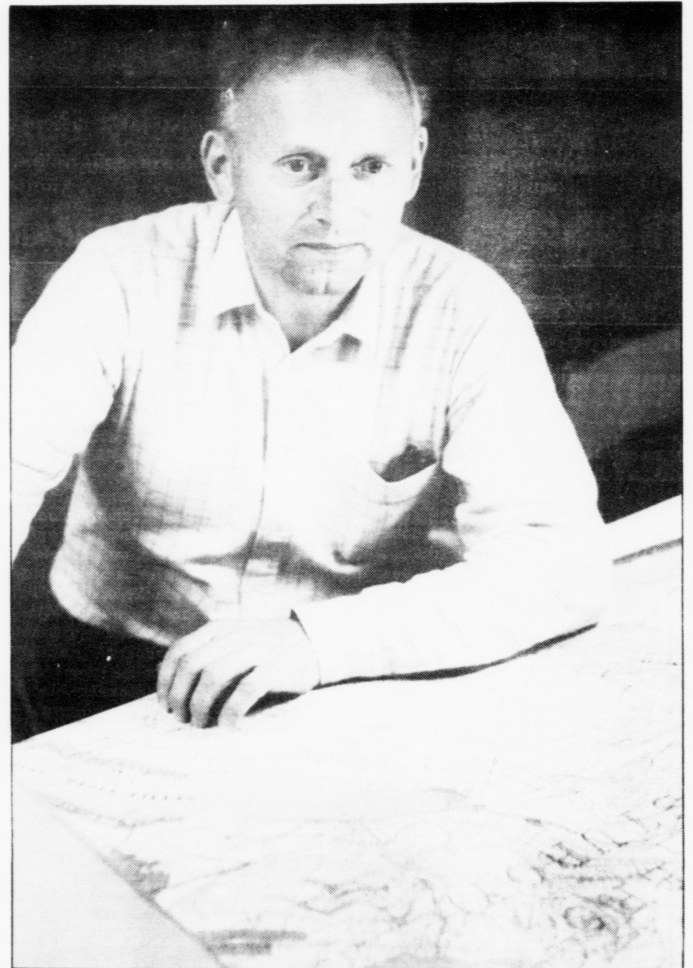
Meðan tað í 1988 mest var skipasmiðjuídnaðurin og tey virki, sum høvdu sínar inntøkur frá sjóvinnuni, sum høvdu torført við at fáa endarnar at rokka saman, hevur henda støða eisini breitt seg til so at siga allar vinnugreinar, tó mest til byggivirksemi við hartil hoyrandi vinnum,

men eisini tænaðstovnssemi og flutningsvinnan hava merkt afturgongdina.

Høvuðsorsøkinar til hesa gongdina og vánaligu fjággjarstøðuna í samfelagnum eru fleiri.

Ein orsök er, at kapitalútreiðslurnar í eini yvirbygdari høvuðsvinnu taka ov stóran part av tí avlupi, sum annars átti at komið øllum samfelagnum tilgøðar.

Ein onnur orsök er, at ov nógvur læntur peningur er komin inn í landið, og hevur tað tí verið ov lætt at fáa pening til eitt-hvørt endamál.

Páll Mikkelsen er formaður í Ídnaðargrunninum

Við vánaligari, skeivari ella ofta ongari ráðgeving eru skeivar avgerðir tiknar á flest øllum økjum í samfelagnum.

Hetta hevur ført til skeivar íløgur og at samfelagið hevur nýtt alla fjággjarorku sína fleiri ár fram í tíðina, so at skal núver-

andi støða broytast og samfelagsliga gongdin vendast, mugu tung tøk takast.

Nær vend kemur í er torført at spáa um, men tað verður neyðugt at vinnulívið fær neyðuga rakstrarfígging, og menn annars ikki falla í fátt, men royna nýggjar leiðir og annars nýta vit og skil.

Men fortreytirnar fyri at slík tiltøk skulu eydnast eru fleiri, m.a. at íløgur og útreiðslur verða hildnar á einum rimilgum støði og harvið styrkja kappingarforið, men fyrst og fremst at marknaður er fyri framleiðsluni. Vit hava ein heimamarknað, sum er litil og skjótur at neykta, men her eigur føroysk framleiðsla alt ov litlan part, tí vit gáa ov lítið eftir, hvat skaða tað kann gera fyri okkara litla, men fyri okkum so neyðuga vinnuliv, bert at flyta inn útlenskar vørur.

Tann sera peningakrevjandi alivinnan, hevur eins og í fjór torført við at

greiða fjággjarskyldur sínar. Vinnan er sera viðbrekin og var árið 1989 merkt av ringum veðri og fallandi marknaðarprísum á laks og silur, og vandi er, at fleiri alistar fara undir hamaran komandi ár.

Í roknskaparárinum fekk grunnurin 64 nýggjar umsóknir. Hetta vóru umsóknir um lán, umsóknir um iskyttislán ella um hækking av fyrr jattaðum lánunum. Harumframt viðgjörði grunnurin 29 aðrar eldri umsóknir av ymskum slagi.

Tilsamans vóru 49 umsóknir jattaðar uppá tilsamans kr. 28.530.000, 26 umsóknir vóru ikki jattaðar, og 12 umsóknir vóru ikki liðugt viðgjörðar ella avgreiddar, og 5 vóru sum grunnurin onga heimild hevði at jatta.

31 lán uppá tilsamans 39.886.000, vóru útgöldin í fjággjarárinum.

Útgöldin lán í 1989 býta seg soleiðis: Fiskaiðnaður 13.300 mill. kr. Aliðnaður 4.120 mill. kr. Handverksidnaður 20.536 mill. kr.

Vantandi er, at fleiri alistar fara undir hamaran komandi ár heldur Ídnaðargrunnurin